

CIJENA lista: U pretplati za čitavu god. K 48.—, za polugodište K 24.—, tromjesečno K 12.—, mjesečno K 4.—, u maloprodaji 16 fil. pojedini broj. OGLASI primaju se u prvom listu trg. Ceste 1

godina IV.

RATNI IZVJEŠTAJI:

Austro-ugarski.

Beč, 2. (D. u.) Službeno se javlja: Topnička je djelatnost na čitavoj talijanskoj fronti veoma živahna. Jutros rano narasla je između Brenče i Piave i na dolinjoj Piavi do živahne jakosti. Veče su pješačke akcije tečajem jučerašnjeg dana izostale. — Poglavica generalnog stožera.

Njemački.

Berlin, 2. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja: Zapadno-bojište: Vojna skupina prijestolonasljednika Rupprechta: Na mnogim mjestima fronte započela su poduzeća neprijatelja jakim paljenim napadajima. Bila su suzbijena. — Vojna skupina njemačkog prijestolonasljednika: Zapadno od Oise i južno od Aisne živahna izvidnička djelatnost. Jake djelomične navale neprijatelja južno od Oursq-e i zapadno od Chateau-Thierry-a bile su osuđene u našem bojnem području. — Poručnik je Ud-t polučio svoju 37. i 38., poručnik Kral svoju 28. i 29. zračnu pobjedu. — Ludendorff.

Rat.

Francuski izvještaj od 1. srpnja popodne: Između Montdidiera i Noyona izveli su Francuzi više napada te su dopremili od prilike 20 zarobljenika. Južno od Aisne osvojili su središte njemačkog otpora sjeverno od Coutrya. Kod toga je palo 26 zarobljenika u francuske ruke. Južno od Oursque pobijele su naše čete svoje položaje između Passy-en-Vaux i Vainloup te su pomakli svoje položaje unaprijed istočno od željezničke pruge Chazy-Vinly. Uslijed protunavale Nijemaca na nove francuske položaje jugozapadno od Noillya došlo je do živahnog boja, tečajem kojega su naše čete održale svoju pobjedu, stečenu u predvečerje. Tečajem ove bojne djelatnosti dopremili su Francuzi 200 zarobljenika. Noć je inače prošla svuda mirno.

Engleski izvještaj od 1. srpnja u jutro: Naše su čete osvojile jučer na juris neprijateljsku postojanku u šumi Aveluy. Noću napali smo neprijateljske opkope zapadno od Dernaucourta te smo kod tog okršaja dopremili nekoliko zarobljenika. Početkom noći izvele su čete iz jedne istočne engleske grofovine uspješno manje poduzeće sjeverozapadno od Alberta. Kod toga su zarobile 34 momka i zaplijenile nekoliko strojnih pušaka. Na ovom smo mjestu polučili poboljšanje naših položaja. Neprijateljska je protunavala bila kasnije u noći suzbijena. Neprijateljsko je topništvo djelovalo sjeverno od Alberta, jugoistočno od Arrasa, istočno od Robecq-a, u predjelu Merrisa i na kanalu Yperu-Commines.

Engleski izvještaj od 1. srpnja na večer: Kod uspješnog mjesnog poduzeća, što smo izveli jučer na večer sjeverozapadno od Alberta, zarobili smo 50 momaka te izgnjegli neprijateljsku stražu južno od Morlancourta. Broj zarobljenika, dopremljenih od nas tečajem lipnja, iznosi 1957, među kojima 30 časnika.

Talijanski izvještaj od 1. srpnja: Na asijskom zapovjedništvu obnovile su junačke čete našeg 13. armadnog zbora jučer rano ofenzivu. Mogući je Col-de-Rosso bio na juris osvojen. Monte di Val Bello bio je tečajem čitavog dana pozorištem jutih bojeva. Konačno je vrsnost naših četa svladala tvrdokorni otpor neprijatelja a sporni je položaj ostao u našim rukama. O podne i na večer poduzeo je neprijatelj dvije jake navale proti Monte di Val Bella, ali neprijateljske su mase bile pokošene od naše topničke paljbe i zadržane i suzbijene od naše pješadije. Lijetala su odvažno sudjelovala u svim fazama boja. Gubicij koje je neprijatelj pretrpio 29. i 30. pr. mj., su vanredno visoki. Zarobili smo 88 časnika i 1935 momaka. Naši su gubici bili uslijed odlučnog navaalnog duha naših četa i uslijed odlučnog sudjelovanja našeg topništva neznatni. Na ostaloj je fronti bila bojna djelatnost jučer normalna. U dolini Daone i u predjelu Nozzolo (Judikarije) prenerazili smo nekoliko manjih neprijateljskih postojanku te dopremili zarobljenike i strojne puške. U predjelu Zugne suzbijali smo navale pokušaje neprijateljskih odijeljenja.

Parlamentarni položaj: Time, što je bila otklonjena ostavka Seidlerova, nije kriza ni izdaleka riješena. Osobito su ogorčeni Poljaci, koji zahtijevaju uz svaku cijenu odstup Seidlera, jer je on odobrio brest-litovski mir s Ukrajinom, kojim se Austrija obvezuje podijeliti Galiciju u dvije pokra-

jine u jednu poljačku i drugu malorusku. „Tagespost“ se bavi s tim pitanjem na uvodnom mjestu, te veli, da li se taj mir, koji dozvoljava Ukrajinacima umiješavanje u austrijske unutarnje poslove, ne bi bio smio nikada potpisati. Ali pošto taj mir nije bio još ratificiran, niti se Ukrajina držala obveza glede dopreme žita, traži „Tagespost“ reviziju mirovnog ugovora, kojim bi se uklonio ovaj pasus, što omogućuje Ukrajini nadzor nad našim unutrašnjim poslovima. Što će kazati k tomu Ukrajinci? Ugodi li se Ukrajincima, što će kazati Poljaci. Takve su danas u Austriji prilike, jer sama vlada stoji na stanovištu, da je moć pravo, da su povijest i tradicija važniji od realnih prilika i uzvišeni nad moralom sveopće pravednosti. I ovo stanovište primijenili su neki narodi na svoje prilike, a pošto unutar ove logike nema mjesta za dva gospodara već za jednog gospodara i jednog slugu, produljuje se narodnosni boj u nezvjesnost i beznadnost. Nema dakle rješenja krize, dok vlada radikalno ne promijeni svog moralnog mišljenja. I tako je parlamentarni položaj danas beznadniji, nego što je bio jučer. Nitko ne zna, šta će biti sutra. Medjutim su mnogobrojne audijencije vodja političkih stranaka u Austriji dale obilje povoda za kombinacije. Najveći su interes pobudile audijencije vodja njemačkog dijela austrijske socijalno-demokratske stranke. U audijenciju su namne primljeni bili dr. Renner i Seltz. Iz ovoga se povlače zaključci, da se sa oportunističkim držanjem ovih ne slaže dr. Adler i radikalno krilo stranke, pa budu li oportuniste glasovali za budžetni provizorij i ratne kredite, da bi moglo doći do raskola u stranci. Naravno, to su tek kombinacije, dok jedno stoji, da je socijalističko novinstvo mnogo više radikalno od vodstva stranke, a pogotovo od parlamentarne frakcije. Jugoslaveni i Česi stoje kao i prije, na svom stanovištu bezobzirne oporbe proti Seidlerovom kabinetu, u prvom redu radi pokušnog napada na ustav. Poljaci vele, da se kriza ne može smatrati riješenom, jer je von Seidler ostao na svom mjestu. Jedini su Ukrajinci, koji će poduprijeti Seidlera. U upućenim se kiugovima računa razmjera sile u parlamentu: 200 zastupnika za Seidlera, a 316 protiv dra. Seidlera! Položaj je prema tome nada sve zamišljen. Punitim pravom primjećuje neki zagrebački list: Čitava je stvar dotjerana već do apsurdā i čovjeku se pričinja, da je abnormalnost postala pojavom normalnosti u Austriji. Ta Austrija čini se, — misao je, istina, nešto i odviše bizarna, — ne bi ni mogla, da živi, kada se ne bi nalazila u neprestanim izravnicama i krizama. Kriza je za nju znak političkog života!

Mrtvac na državnom kormilu. Pod tim naslovom donosi „Slovenski Narod“ izvješće svog stalnog bečkog izvjestitelja. U izvješću se veli: Na početku lipnja izjavio je dr. Seidler, da ne će sazvati parlamenta, dok ne bude već unaprijed imao jamstva za većinu za proračun i ratne zajmove. Dne 14. lipnja njemačke stranke svečano su izjavile, nema li ih jamstva, da je bolje da se vlada bez parlamenta i nadalje. — Carevo je pismo nada sve zanimiv politički akt. Sve su Seidlerove i njemačke vodeće misli bačene na put. Car sazivlje parlament bez ikakvih jamstva bilo koje vrste. Izjavlja se za parlamentat i proti § 14. Njemačko je i Seidlerovo stanovište odlučno otklonjeno. To danas stoji, parlamentat će se već 16. srpnja sastati. Politički je poraz Nijemaca za svakoga, koji malo misli, posvema na dlanu. Naravno da Nijemci toga upravo ne će priznati. Seidler pak je premlen čovjek, da bi razumio, što se s njim dogodilo. Ljudi, koji su sinoć s njime govorili, vele, da je bio silno veseo i zadovoljan, da ostaje ministarskim predsjednikom. Čovjek ne zna, da je iza skoro dvomjesečne agonije jučer politički umro. Carevo pismo jest smrt za Seidlera i prividna pobjeda Nijemaca. Na kormilu sjedi danas politički mrtvac, koji čuva mjesto prelaznog kabineta. Čuva, da ne bi Nijemci već unaprijed izsilili iz novog kabineta toliko, da bi opet postala većina u parlamentu nemoguća.

Rat na moru. Wolffov ured javlja: Uzatvorenim području oko Engleske potopile su naše podmornice opet 17.000 bruto registarskih tona neprijateljskog ladjevnog prostora.

Klevetanja članova vladalačke kuće. Dopisni ured javlja iz Budimpešte od 2. lipnja, da medju ostalim interpelacijama, koje će se podnijeti sutra u ugarskoj zastupničkoj kući, imade i jedna zastupnika pučke stranke Karla Húszara, koja se tiče kleveta, što se šire u svezi sa događajima na talijanskom hojištu o članovima kraljevske obitelji, u prvom redu o uzvišenoj ličnosti u Ugarskoj sveopće ljubljene carice. Osim toga će grof Tisza staviti upit o stradanju u pokrajini i o promijenama

žetvenih propisa a zastupnik Ladislav Fónyos o ugarskim gubicima u Italiji.

Francuske čete na obranu Pariza. Iz Haaga se javlja: Wilson je brzojavio Poincareu, da je američki vojni ured zaključio upopuniti francusku obrambenu armiju s američkim četama. U tu su svrhu navodno već započela ukrcavanja četa.

Gospodarski rat proti Njemačkoj. Gardima piše u „Daily News“, da su iza rata posvema isključena sva gospodarska pregovaranja s Njemačkom, dok se Njemačka ne izjavi sporazumno s odstranjenjem militarizma na cijelom svijetu. („Sonn-tag“.)

Španjolska bolest. Novine javljaju, da se pojavilo mnogo slučajeva španjolske bolesti (neke vrsti influence) u Nürnbergu, u Beču i u Budimpešti. U Monakovom može se kako javlja „Vossische Zeitung“ govoriti već o epidemiji. Bolest se veoma brzo širi.

Ponovna navala na Pariz. Agence Havas javlja od 2. srpnja: Sinoć preletješe neprijateljski aeroplani naše linije te se približiše pariškom gradskom području. Znak na uzburu bio je dan u pol 1 po noći, a opozvan u 1 sat noći. Nema šta da se javi.

Bolnički brod potopljen. Admirallteta saopćuje, da je bolnički brod „Llandoverey Castle“ (11.423 bruto registarskih tona) bio potopljen 27. lipnja zapadno od Fastasa. O udesu 234 ljudi posatke no znade se ništa. — Tajni admirallteta saopćuje, da je 27. lipnja u 9 sati i 30 na večer, 116 mlja jugozapadno od Astneta bio torpedovan engleski bolnički brod „Llandoverey Castle“ po neprijateljskoj podmornici. Brod je potonuo u 10 časaka. Nalazio se na povratku iz Canade u Englesku. Momčad sastojala se od 164 časnika i momaka. Osim toga bilo je na brodu 80 kanadskih sanitetnih vojnika i 14 bolničarki. Od ovih 253 osoba spasilo se u liku do sad samo 24 osobe. Moguće jest, da će se ostali još pronaći. Prema haškoj konvenciji, imala je njemačka podmornica pravo, da zaustavi i pretraži bolnički brod. Toga nije učinila, već torpedovala hospitalnu ladju.

Raspoloženje u Bugarskoj. — Pitanje Marice. „Frankfurter Zeitung“ donosi iz Carigrada: „Vakit“ priopćuje razgovor s nekim bugarskim diplomatom, koji započevši govoriti o uzrocima odstupa Radoslavova dolazi do pitanja Marice. „Radoslavov“, reče, „odstupio je iz sljedećih razloga: U prvom redu vlada ratna umornost i neraspoloženje, koje toj odgovara, zatim učinimo krizu glada, kad se uzelo u obzir naša transportna sredstva za naše saveznike, no prije svega otišao je Radoslavov radi neuspjeha na političkom polju. Naše priključenje k antanti bilo bi nagradjeno od Venizelosa Kavalom, Dramom i Seretom, od Srbije Macedonijom i od Rumunjske Dobrudžom. Da izravnamo pri tom nesporazumke, zaposjedomo pri nastupu u rat djelove Drinopolja — antanta nam je obećivala crtu Calaldža. Bugarska je prigodom pregovora u Brest-Litovskom zastupala turske zahtjeve za Kars, Erdahan i Batum, pri čemu je Turska dobila područje, koje je mnogo puta veće od onog, što je odstupila Bugarskoj. Kabinet Malinov ne će pokazivati istu susretljivost, kao Radoslavov. S nadom na rješenje tog spornog pitanja može se računati samo onda, ne bude li Turska promatrala više Drinopolja sa strateškog gledišta — izmedju Bugarske i Turske nema više takve strateške granice“. K tim izjavama bugarskog diplomate piše turski list „Sabah“ od 22. lipnja: Sudjelovanje Bugarske na našoj strani nije nikakva žrtva. Antanta je doduše mogla obećati crtu Calaldža, ali Rusija se ne bi bila ni tom crtom, kao ni crtom Enos-Midija, zadovoljila. Da Grčka ne bi bila mogla odstupiti Drame, Kavale i Seresa, dokazuje tadašnja demisija Venizelosa. Mnijenje je nadalje, da bi Rumunjska uopće bila nešto odstupila — o Dobrudži nema ni govora — pretjerano. Srbija napokon mislila je ponajviše na male koncesije, no nikada na cijelu Macedoniju. Popravak granica kod Drinopolja je nužan, da može grad opet disati. Popuštanje Bugarske s obzirom na njezine velike dobitke, samo je malena žrtva.

Ogorčenje u Bugarskoj proti dr. Kühmannu. „Frankfurter Zeitung“ brzojavlja iz Sofije: U bugarskoj štampi dolazi do izražaja neraspoloženje i nemir radi Kühmannovog razlaganja u rajstagu o pitanju Dobrudže. Izvanstranački „Dnevnik“ piše: Turska obrazlaže svoje zahtjeve isticanjem pružene pomoći pri osvojenju Dobrudže, no zaboravlja, da je nastupila samo od Njemačke i Bugarske ugovorom o zamjenjivim kontingentima. Kako ne bi bile Kühmannove izjave izvrnute neispravnom tumačenju, mora se jasno formulirati, kako misli Njemačka o

svom sudjelovanju pri bugarsko-turskim pregovorima glede doline Marice i kakav je značaj imalo tursko sudjelovanje u ratu protiv Rumunjskoj. Mi se nadamo novim berlinskim izjavama, tim više što Kühlmann dodjeljuje Njemačkoj u tursko-bugarskom pitanju granica ulogu viteza, koji se opršta. — Nacionalistički bugarski organ „Mir“ piše: Turska je već god. 1915. mislila na ponovno izvođenje ostupljenog područja. U smislu sklopljenih ugovora ne podaje Turskoj činjenica, da će Dobruđa Bugarskoj pripasti, nikakvog razloga za zahtjeve kompenzacije. Tim neshvatljivije osniva se Kühlmannovo stanovište, da su turski zahtjevi opravdani i da on očekuje nekakve kompenzacije u slučaju pripojenja Dobruđe. To se ne da dovesti u savez s izjavom, da odgovorni faktori u Njemačkoj otklanjaju od sebe misao, da se želje i aspiracije jednog saveznika podupiru na trošak drugog, što je isto što i pristranost u korist Turske“.

Iz bivšeg ruskog carstva.

„Az Est“ javlja iz Moskve, da je u Petrogradu upušena grofica Brassow, supruga pobjeglog velikog kneza Mihajla Aleksandroviča. Prema vijesti iz Helsingforsa položaj je boljševika kritičniji, nego li je ikad bio. Oni se mogu samo zato održati, jer su sve ostale sile rastepene i jer se poradi gladi, koja vlada, nijedna stranka ne usudjuje preuzeti vladu. Vlada je izdala nalog, da odsad i inozemci imadu predati oružje. U Moskvi je ustrijeljen admiral Čičarski radi špijunaže u korist Njemačke, premda je Njemačka izjavila, da je optužba protiv njega potpuno beztemeljna. Smaknuća radi velicidaje na dnevnom su redu. Listovi javljaju, da Japan iskrcava sve više četa u Vladivostoku. Kod Jekaterinburga bježe se bitka između boljševika i Čehoslovaka. Boljševička štampa piše sa rezignacijom o antantnom naumu sibirske intervencije, te proči, da antanta želj izgadnjem dovesti Rusiju u škripac. Rusiji ne preostaje ništa drugo, nego da zatraži pomoć od centralnih vlasti.

Novine javljaju iz Helsingforsa: U čitavoj Rusiji vlada katastrofalni glad. Iz Sibirijske ne dolazi ni zrno žita. Dnevno bježe hiljade ljudi iz Petrograda, da se izbave od glada. Crvena je garda napustila više mjesta, jer se nije mogla oduprijeti gladi. — Organ sovjeta „Izvestija“ poriče istinitost vijesti, da su engleska pojačanja stigla na murmanskoj obali. Baš naprotiv je istina, da se Englezi spremaju, kako bi otpremili sav ratni materijal iz imenovanog područja.

„Tagespost“ javlja iz Züricha od 1. srpnja: Moskovski je sovjet prekinuo pregovaranja sa Čehoslovacima te započeo njihovo vojničko pokoravanje.

Službeni njemački ured javlja, da se sada nalazi čitava ruska crnomorska flota pod njemačkom kontrolom u Sevastopolu. Među ovim brodovima imade također jedan dreadnought. Drugi su dreadnought sami Rusi potopili tečajem međusobnih bojeva, kao što i neke krstarice i razarače.

Sovjetska je vlada opet prosvjedovala protiv prisutnosti engleskih četa i ratnih brodova na murmanskoj obali.

Reuterov ured javlja iz Moskve: Pučki povjerenici su zaključili nacionalizaciju industrije nafte. Proizvodjenje i prodaja postaju državnim monopolom.

U donjoj je kući odgovorio Bonar Law na jedan upit o potopljenju ruskih brodova u Crnom moru te kazao: Moramo uzeti, da je nekoliko ruskih brodova bilo uništenih od vlastite momčadi. Zalibože je istina, da se velik dio ruskog crnomorskog brodovlja nalazi u njemačkim rukama. — Zastupnik je King stavio upit na državnog tajnika vanjskih posala, da li mu je poznato, da je vlada sovjeta priznala nezavisnost samo finskoj sovjetskoj vladi, koja je bila protivna Njemačkoj. Pečenega i murmanska se obala odstupila samo radi toga Finskoj, da se dade protunjemačkoj i prijateljskoj vlasti izlaz na more. Sovjetska vlada nije ratificirala nezavisnosti Finske, izakako je tamo bila srušena sovjetska vlada po buržoaziji pomoću Nijemaca. Dalje je ova vlada prosvjedovala kod njemačke vlade radi toga, što se njemačke podmornice služe murmanskom obalom i to potporom Finske. Govornik je pitao, da li je engleska vlada uz dane okolnosti ponudila ruskoj sovjetskoj vladi potporu na kopnu i na moru, da brani luke murmanske obale za Rusiju protiv Njemačke. Da li je vlada pripravna, učiniti sovjetskoj vladi tu ponudu? — Državni podtajnik za vanjske poslove Lord Robert Cecil odgovorio je: Činjenice odgovaraju u bitnosti saopćenjima, sadržanim u prvom dijelu upita. U slučaju, da bi ruska vlada pozvala savezničke vlade na obranu ruskih područja protiv Njemačke, savezničke će vlade uvažiti dobrohotno taj poziv. Daljnjih saopćenja ne mogu u sadašnjem momentu da podajem kući.

Iz slavonskog svijeta.

Ustanovna skupština Jugoslavenske demokratske stranke. Kako smo svojedobno već javili, obdržavala se u subotu i nedjelju ustanovna skupština Jugoslavenske demokratske stranke. Kao važni momenat u slovenskom političkom životu valja istaknuti, da je na toj skupštini prvi puta nastupila slovenska žena kao ravnopravna muškarcu. Uz načelnika predsjedala je ustanovnoj skupštini ženska predsjednica dr. Tavčarova a u izvršbeni je odbor izabrana bila gđica Anka Gogolova. Skupština je prisustvovala iznad 1600 pouzdanika stranke iz svih krajeva slovenske zemlje. Raspravljalo se u trim odsjecima: za predsjednika organa i za članove političkog odsjeka bi izabran dr. K. Triller, glavni referent bijaše dr. A. Kramer, glavni urednik „Slovenskog Naroda“; za gospodarski odsjek bi izabran predsjednikom ravnatelj I. Hribar, glavni referent zastupnik A. Ribnikar; u prosvjetni odsjek bi izabran predsjednikom zemački zastupnik dr. Fr. Novak, glavni referent dr. Fr. Ilesič. Skupština je prisustvovala također zastupnik na hrvatskom saboru dr. Srgjan Budisavljević, koji je prihvatio riječ, da oduševljenim slušaateljima izruči pozdrave jugoslavenske demokratske skupine u Zagrebu, koja se okuplja oko „Glasa S. H. S.“ Osim njega bijaše na skupštini glavni urednik „Glasa S. H. S.“ dr. Ivan Novak i glavni urednik i izdavač „Primorskih Novina“ Peroslav Ljublić. Kao glavni slovenski govornici nastupioše dr. Ivan Tavčar i dr. Ravnhar. Na skupštini se pretreslo sve grane narodnog života, dotaklo se nekoliko živčanijih pitanja, među kojima bijaše i žalosna plać učitelja, koji danas umiru od glada, te teške prilike činovnika. — Na koncu je preuzet još riječ J. K. Strakaty, urednik „Narodni Listy“ iz Praga, koji je u slovenskom jeziku pozdravio nakupljene Jugoslavena u imeni uredništva bivšeg lista, koji će, kako se nada, opet doskora oživiti, te u imenu češkoga naroda. Rekao je ono, što danas svi znamo i svi osjećamo i što inače niti može niti smije biti: Češki i Jugoslavenski narod nalaze se u istom bojnom redu, sjedinjeni u ljubavi i sjedinjeni u vjernosti. Na večer obdržavala se u hotelu „Union“ malena zabava, na kojoj su sudjelovali češki i hrvatski gostovi. — Na ustanovnoj skupštini JDS bijaše prihvaćeno više rezolucija, od kojih donosimo rezoluciju o budućoj taktici stranke: JDS traži uz sačuvanje svojih programatskih načela stike sa svim jugoslavenskim strankama, koje imadu u svojem programu nezavisnu državu troimenog naroda Srba, Hrvata i Slovenaca, te neka s njima sporazumno djeluje za postignuće tog zajedničkog cilja. Napram vladi jest obzirom na sav današnji položaj dano najoštrije stanovište sa svim dozvoljenim sredstvima vodjene opozicije. Glede taktike uredit će svoje postupanje po mogućnosti prema uputama narodnog vijeća, dotično — dok toga nema — prema uputama Jugoslavenskog kluba u Beču.

Poljska armada antante. „Neues Wiener Abendblatt“ javlja iz Berna: Izručenje zastave grada Pariza, Nancyja i Belforta prvoj diviziji poljske armade antante, dalo je Polincareu prilike za politički govor. Polincare je proglasio, da Nijemcima ne smije nitko vjerovati. Svi potlačeni narodi moraju svoj spas tražiti u antanti. Sjetio se Wilsonovog proglašenja o sjedinjenju i nezavisnosti Poljske i naglasio, da su engleska, talijanska i francuska vlada proglasile na posljednjoj svojoj sjednici u Versaillesu, da Poljska, da može slobodno disati, mora dobiti pristup k moru.

O 25-oj godišnjici otkrića Gundulićevog spomenika. U spušskom dnevniku „Novo Doba“ napisao je naš književnik Rikard Katalinić-Jeretov ove rečke: Četvrt vijeka je prošlo, a čini mi se ko jučer, što slavismo otkriće Gundulićeva spomenika u Dubrovniku. Sjećam se, bio sam i ja tamo, ali bolje da prebacim vilo zaboravi nad uspomjenama. I samo dokazasmo na proslavi velikog pjesnika sa slavonskim srcem, da smo dva brata dvije lude! Hrvati su slavili hrvatskog, a Srbi srpskog pjesnika Gundulića, jedni u hrvatskoj, drugi u srpskoj Ateni. Jedni su došli, da osvoje Dubrovnik za hrvatstvo, a drugi za srpstvo, a nikako da bi im s'nu'lo, da moraju osvojiti sebe za sebi! Čudna i tužna vremena, kad smo zahtjevali Crnogoru za svoj okvir, a nije bio ni Prnjavor naš! Gdje bismo danas bili, da smo se složili srcem i dušom oko onog spomenika. Treba'lo je da prodje četvrt vijeka, da dodje ovaj orkan svjetski, da se pročiše sva ova pusta krv, a da se upoznamo na ovom novom Kosovu. I pravom reče dr. Uroš Desnica, da on blagoslije ovaj rat, kad nam je otvorio oči. Sad znamo, da smo više od braće, da smo jedno! Znamo, da je Dubrovnik i srpska i hrvatska Atena, da je to Atena cijelog Juga. Sad imamo istu misao u Dubrovniku i Spjjetu, u Zagrebu i Osijeku, u Ljubljani i Celovcu, u Sarajevu i Novom Sadu. Prošlost jedna razvalina, a na njoj se diže Slovenac, Srbin i Hrvat pobjedni trolist: tri srca — jedna duša! Sad otkrivamo u našim srcima pravi spomenik pjesniku Osmanu, sad kad našu radju upravljamo zajaprenom pučinom: tri brodara uz jedno kormilo!

Domaće vijesti.

Za našu djecu prigodom Narodnog blagdana. Žaleći, što nije moguće sakupljati za našu stradanju djecu, polaže J. C. K 10—; Franina z breg šalje nam K 2—, i moli nas, da ne zamačda da, dobre volje. Zeli samo još, da bi svak k sigurno primore već, nego on ubog stari Franina, dal onoliko, i naša bi deca bila zadovoljna“. Baš hvala našem Franini i onem vrlom momku, koji sjetio stradajuće djece. — Jučerašnji iznos K 19—, lijepi primjer!

Sa aprovizacijom. Aprovizaciona komisija savedinu u slijedećim mesinama: Prednji dio (K 16) kod Micolliha, ulica Campo Marzio, a stražnji dio (K 20) kod Marača na Viškom trgu.

Obznanu. Općinski ured toplo preporuča svima, koji žele sačuvati sebe i svoju obitelj od kozica, neka se okoriste cijepljenjem, koje će početi od dne 3.—6. srpnja 1918. (isključivši nedjelje i blagdane) u prostorijama općinskog zdravstvenog ureda (Trg Foro, zgrada gradske štedionice, li. kat) od 9—11 sati.

Rasprodaja burmuta u Pull. Naredna će rasprodaja burmuta započeti u subotu dne 6. t. mj. istovremeno na 5 i po poslije podne u slijedećim trafikama: 1. glavna trafika trg Foro; 2. Arlič, drvoored Sofie Hohenberg; 3. Blaha, ulica Giovia; 4. Bačak, Marlneschwimmchule; 5. Casalini, trg Lissa; 6. Dajcich, ulica Veruda; 7. Bolčić, ulica Minerva; 8. Invinkel, ulica Campomarzio; 9. Calcich, ul. Barbacani; 10. Pinter, ulica Giulia; 11. Zidar, ulica Lissa; 12. Fattor, ulica Sergia. Svaka odrasla osoba imade pravo da kupi burmuta bez crvene ili bijele iskaznice za duhan. Količina burmuta, na koju svaki kupac imade pravo, iznaša 50 grama. Broj obroka, koji će se prodavati, iznaša u trafiki ad 1. 295 a u ostalim trafikama 195.

Iz Ljnzjana nam javljaju, da se je ondje tek ovih dana otvorila škola, i ako bi se bilo moglo započeti s obukom već veljače, kad se bjegunci povratili iz progonstva. Škola je zato biti otvorena i preko praznika, t. j. do konca mjeseca kolovoza, da se na taj način nadoknadi izgubljeno vrijeme. Onoga, koga se to tiče, upozoravamo, da u buduće ne zaboravi svoje dužnosti, koje mu njegov položaj nalaze. Neka ne zaboravi, da je za svoja djela odgovoran ne samo prema gore (oblastima), nego još više prema dolje, prema narodu.

Prosvjeta.

Kurentov album. Humoristični almanah. Izdal konzorcij „Kurenta“. Cena K 4.30. Vsebina: Narodna beseda. — Fran Milešinski: Ali bi ali ne? — F. Golar: Veselje. — Ivan Cankar: Resignacija. — Rado Murnik: Vojna ljubežen. — Junij Brut: Kurja historija. — Ferdo Plemič: O Klanjalcijevi sreči. — ba: Vesela elegija. — Danilo Feigeli: Na krivih potih. — Slike: Maksim Gaspari: Lepšega para na svetu ni. — Po sklepu miru z Rusijo. Ubogi tobakarji... Pogled v prihodnost. — Fran Podrekar: Mir? Nova božanstva 1918. v dobi pomanjkanja mesa — Potepuh. Načrt za novo skupino na pročelju ljubljanskega gledališča. — Hinko Smrekar: Kurent... Srečna Avstrija i Vsenemški most do Adrije se maje i Pametna misel. — Zgodnja dunajska birna. — Razvoj človeka. — Vse znam i — Cmok — svet in Vsenemec-aneksionist. — Vasovavci sedanjega časa. — Naroča se v upravnistvu „Kurenta“ v Ljubljani, Stari trg 19. (Zvezna tiskarna). — Kurentov album je najboljši jugoslovanski humoristični almanah od vseh, kaj jih je sploh prišlo na svet. Zdrav, svež humor, poln idej in pouke. — Konzorcij Kurenta oglašča, da bo izdajal šajjivi list „Kurent“, ki bo izhajal po dvakrat na mesec. Cena bode listu na celo leto K 20—, na pol leta K 10—, za četri leta K 5—. Posamezne številke „Kurenta“ bodo po K 1—. List najtopleje priporočamo našim čitateljem.

Mali oglasnik

KINO CRVENOG KRIŽA
Ulica Sergija broj 34.

Današnji raspored
Savjest drugoga.

Društvena snimka u 4 čina iz života jednog psihiatra sa Bruno Decarli.

Početak:
2:30, 4—, 5:30 i 7—.

Ulazne cijene za ovaj film:
I. mjesto K 1.20; II. mjesto 80h

Ući se može kod svake slike.

Revizori: Nije se može kod svake slike.

Esperantisti

koji se nalaze u Pullu, umiljavaju se, da predaju svoje naslove kod tallionice, Fonda Via Medolino 22.

Jedan je magarac

bio uhvaćen. Vratit će se pojedniku uz nagradu od 50 kruna. — Šetalište Sofije Hohenbergove broj 83.

U trgovini pokustiva, P. Barbatta,

u Sijanskoj ulici, prodaje se nove prispjelo pokustivo.

CIJENA
za cijenu
za polje
trajanje
seba K
daji 16 h
OGLASI
opravi li
god
Opet je
strasti ra
čuvane b
a i rezult
ofenzive.
je pred
A i rezult
za miron
posve pr
nije mog
skrajnih k
riša se n
iskustvo,
novi snag
kasnija of
klici
U ru
tovanje n
udnog kl
sobom no
oružavanje
žrtve. Dan
sila, koja
Nizozemske
rat do skra
A i p
zazoran. Iz
tim, kako
medjaša. D
da se rat n
junker i ve
svog držav
kazati, da j
mansvo go
pečaćeno u
mačke aneks
njegovog na
A i, ak
metoda drža
čana nužda,
zdravu pam
teja udario
začvaraš oči
je nada sve
se okanimo
stičke požude
stičkih s'rasit
zbijskim naš
ove nužno vo
sanjarijama us
i okantiti se o
da je suvišno
se imamo nada
revolucijom, d
kalkada prijata
ugodan. Da ti
da ponovimo
nebjem?
Priznajemo
dužnosti, ali ov
uobjstva, jer bi
ničku mudrost,
vjernosti. I kao
se ništa ne sn
time gubio save
gati suviše nad
boja od deset
moraju u tom
dapače skeptički.
prehranu za neko
sve v'adati u dr
To je pravi psiko
Jer valjda ne žele
kad postaje polož
desiti baš ono, čeg
da nam protivnik
Pa naši državni
opetuje brest-litov
Ugarske?
Nema li dosta
neka gospodin Her
mirno u Berlinu.
prošireni“ savez od
do skrajnosti i rat
slobodno i nadalje
neka po mišoj volji
eksperimente. Nama
krvavog ko'a. Časti
bojnim po'janama,
čitanka za buduća p
nutak čast i slavu iz
nije naše financija
maka no pitanje. Kor
i državi.